

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Innovointistrategia kestävää kasvua varten: Biotalousstrategia Euroopalle”

(2013/C 17/09)

ALUEIDEN KOMITEA toteaa, että

- biotieteet ja biotekniikka antavat merkittävän panoksen pyrittäessä EU:n keskeisiin tavoitteisiin, joita ovat terveys, kestävä kehitys ja talouskasvu sekä työpaikkojen luominen.
- siirtymä biotalouteen on edellytys sille, että Euroopasta voi tulla alan maailmanlaajuinen johtaja erityisesti innovoinnin ja kilpailukyyn osalta.
- biotalous yhdessä elintarviketurvallisuuden ja kestävä maatalouden kanssa on mainittu Horisontti 2020 -ohjelmassa yhteiskunnallisena haasteena ja että komissio on ehdottanut sitä varten 4,5 miljardin euron budjettia. Komitea pitää tätä tervetulleena.
- tarvitaan ainakin 25 vuotta, ennen kuin biotalous voi kilpailla hiilipohjaisen talouden kanssa, ja että tämä edellyttää pitkän aikavälin investointeja (tutkimukseen ja kehittämistoimintaan), strategioita (jotka ulottuvat vuoden 2020 jälkeiseen aikaan) sekä yhteistyötä koko arvoketjun toimijoiden välillä kunkin osalta vastuuntuntoisen tiedonsiirron saavuttamiseksi.
- biotalous tarjoaa uusia yritys- ja innovointimahdollisuuksia Euroopan arvoketjulle maataloussektori mukaan lukien.
- maankäytön suunnittelupolitiikan välineillä on suuri merkitys maa- tai metsätalouskäytössä olevien maiden säilyttämiselle.
- komission toimintasuunnitelmaehdotus ei sisällä luonnonvarojen käytön tehokkuutta parantavia toimenpiteitä.

Esittelijä	Rogier VAN DER SANDE (NL, ALDE), Zuid-Hollandin lääninvaltuuston johtokunnan jäsen
Viiteasiakirja	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Innovointistrategia kestävää kasvua varten: biotalousstrategia Euroopalle, COM(2012) 60 final

I ALUEIDEN KOMITEA

Keskeiset viestit

1. pitää tervetulleena Euroopan komission (jäljempänä "komissio") tiedonantoa, jossa se ehdottaa uusiutuvien resurssien käytön lisäämistä ja tämän käytön asettamista entistä kestävämmälle pohjalle sekä kehottaa siirtymään fossiilipohjaisesta yhteiskunnasta biopohjaiseen yhteiskuntaan tutkimuksen ja innovoinnin avulla.

2. yhtyy komission käsitykseen, jonka mukaan biotalous on älykkään ja vihreän kasvun keskeinen tekijä ja myötävaikuttaa Eurooppa 2020 -strategian sekä innovaatiunionia ja resurssitehokasta Eurooppaa koskevien lippulaiva-aloitteiden tavoitteiden saavuttamiseen. Komitea toteaa uudelleen, että biotieteet ja biotekniikka antavat merkittävän panoksen pyrittäessä EU:n keskeisiin tavoitteisiin, joita ovat terveys, kestävä kehitys ja talouskasvu sekä työpaikkojen luominen ⁽¹⁾.

3. ymmärtää, että siirtymä biotalouteen on edellytys sille, että Euroopasta voi tulla alan maailmanlaajuinen johtaja erityisesti innovoinnin ja kilpailukyyn osalta. Komitea korostaa, että biotalous tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet työpaikkojen luomiseen – eikä pelkästään maatalousalalla. Komitea panee merkille, että maailman luonnonvarat ovat hupenemassa ja että Euroopan on edettävä nopeammin pysyäkseen kilpailukykyisenä biotaloudessa, sillä muut maailman valtiot (esimerkiksi Kiina ja Yhdysvallat) ovat toteuttamassa samankaltaisia strategioita ja aktiivisesti käynnistämässä markkina-aloitteita. Euroopan on reagoitava tähän päättäväisesti ja tuettava biotaloutta innovoinnin pohjalta.

4. katsoo, että toimintasuunnitelmasta puuttuu käytännön toimenpiteitä ja välineitä, joilla voidaan selvittää mahdollisista esteistä tai riskeistä biopohjaiseen talouteen siirryttäessä. Eriytistä huomiota tulisi kiinnittää päällekkäisiin tai keskenään ristiriitaisiin säännöksiin sekä riskipääoman saatavuuteen.

5. pitää tervetulleena, että biotalous yhdessä elintarviketurvallisuuden ja kestäväen maatalouden kanssa on mainittu Horisontti 2020 -ohjelmassa ⁽²⁾ yhteiskunnallisena haasteena ja että komissio on ehdottanut sitä varten 4,5 miljardin euron budjettia.

Tämä tarjoaa tilaisuuden innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen elintarvikehuoltoon, luonnonvarojen niukkuuteen, kestäväpohjaiseen maatalouteen, riippuvuuteen fossiilisista polttoaineista, maaperän hedelmällisyyden parantamiseen ja ilmastonmuutokseen sekä antaa samalla mahdollisuuden kestäväen talouskasvuun. Komitea toteaa kuitenkin, että kyseisten varojen käytön rajaaminen elintarvikehuoltoon, kestäväpohjaiseen maatalouteen, merten ja merialan tutkimukseen ja biotalouteen merkitsee huomattavaa rajoitusta siihen, mitä komissio tiedonannossaan biotaloudella tarkoittaa. Komitea korostaa, että tarvitaan ainakin 25 vuotta, ennen kuin biotalous voi kilpailla hiilipohjaisen talouden kanssa, ja että tämä edellyttää pitkän aikavälin investointeja (tutkimukseen ja kehittämiseen), strategioita (jotka ulottuvat vuoden 2020 jälkeiseen aikaan) sekä yhteistyötä koko arvoketjun toimijoiden välillä kunkin osalta vastuuntuntoisen tiedon siirron saavuttamiseksi.

6. katsoo, että fossiilipohjaisesta taloudesta biopohjaiseen talouteen siirtymisestä johtuen maatalous voisi – edellyttäen, että elintarvikehuoltoa ei vaaranneta ja maatalouden ensisijainen rooli elintarvikkeiden toimittajana säilyy – siirtyä samalla erilaisien biopohjaisten (*non food* -) tuotteiden toimittajaksi, mikä voisi johtaa entistä kestäväpohjaisempaan maataloussektoriin. Biotalous tarjoaa uusia yritys- ja innovointimahdollisuuksia Euroopan arvoketjulle maataloussektori mukaan lukien. Komitea katsoo, että luonnonvarojen optimaalinen hyödyntäminen edellyttää tiivistä vuorovaikutusta maatalous-, biotalous- ja tiedealojen välillä ⁽³⁾ kestäväpohjaisen ja entistä tehokkaamman maataloussektorin luomiseksi. Alkutuotannon tehostaminen ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa kestävyysperiaatteen kanssa. Siksi komitea korostaa maankäytön suunnittelupolitiikan välineiden merkitystä maa- tai metsätalouskäytössä olevien maiden säilyttämiseksi.

7. katsoo, että kestävyysajattelun mukaisten eurooppalaiseen biotalouteen siirtymisen nopeuttaminen edellyttää kestävien ja korkealaatuisten biopohjaisten tuotteiden turvattua ja riittävää saatavuutta sekä resurssitehokkaita alkutuotantojärjestelmiä. Komitea toteaa, ettei komission toimintasuunnitelmaehdotus kuitenkaan sisällä luonnonvarojen käytön tehokkuutta parantavia toimenpiteitä.

⁽¹⁾ CdR 174/2007 fin.

⁽²⁾ COM(2011) 808 final.

⁽³⁾ CdR 1749/2012 – asiakokonaisuus NAT-V-022.

(Monialaisen) biotalouden toteuttaminen

8. korostaa, että biotalouden alalla tarvitaan entistä enemmän määrätietoisuutta strategian, politiikan, lainsäädännön ja kannusteiden osalta. Komitea korostaa, että tarvitaan jatkuvaa koordinoitua, selkeää poliittista sitoutumista sekä yhdentymisen lisäämistä eurooppalaisten politiikkojen (Horisontti 2020, koheesiopolitiikka, YMP, uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi, jätepuitedirektiivi) ja eri sektoreiden välillä, jotta voidaan välttää politiikkojen välisiä tavoiteristiriitoja ja varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet kaikille toimijoille.

9. pitää tervetulleena komission pyrkimyksiä ja kunnianhimoa luoda yhdenmisiä, monialainen ja horisontaalinen lähestymistapa biotalouteen nähden. Komitea toteaa, että komission taholta tarvitaan politiikkojen tiukkaa koordinoitua ja ettei pyrkimyksissä vielä oteta huomioon alueellisella ja paikallisella tasolla tarvittavaa käytännön toteutuksen ulottuvuutta.

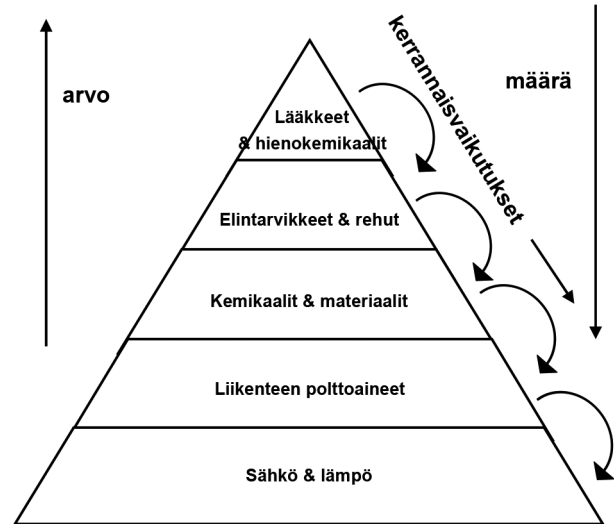
10. kannattaa komission pyrkimystä laatia yhteinen ja laaja määritelmä. Komitea katsoo, että biotalouden monialaisen luonteensa vuoksi biotalouden merkitys saattaa vaihdella alan EU-, jäsenvaltio- ja aluetason eri toimijoiden välillä. Komitea esittää, että biomassapyramidi (kaavio 1) ⁽⁴⁾ voisi tarjota puitteet järjestelmällisemmälle arvoista ja biomassan ensisijaisesta käytöstä keskustelulle.

11. katsoo, että Euroopan tulisi kehittää ja toteuttaa oma selkeä pitkän aikavälin biotalousvisio, joka pohjautuu biomassapyramidin (kaavio 1) eri tasoihin: ylemmät tasot edustavat korkeampia arvoja. Komitea uskoo, että Euroopan tulisi seurata biomassapyramidin ylempiin tasoihin keskittyvää "arvostrategiaa" ja asettaa etusijalle toisen ja aikanaan kolmannen kehitysvaiheen biomassan hyödyntäminen. ⁽⁵⁾ Komitea tiedostaa, että investoiminen ensimmäisen kehitysvaiheen biomassaan on välttämätön askel siirtymisessä kohti toisen ja aikanaan kolmannen kehitysvaiheen biomassaa. Komitea katsoo, että nämä euroop-

⁽⁴⁾ Raportit "De EcOPYramide – Biomassa beter benutten" (Derksen ym., 2008). Englanninkielinen tiivistelmä "The EcOPYramid – better biomass efficiency" saatavilla sivustossa <http://www.innovatienetwerk.org/en/bibliotheek/rapporten/342/DeEcOPYramide>

⁽⁵⁾ Ensimmäisen kehitysvaiheen biopoltoaineet tuotetaan yleensä ravintona käytettävistä kasveista (esimerkiksi vehnä ja maissi), öljykasveista (esimerkiksi rapsi, palmuöljy) ja sokerikasveista (esimerkiksi sokerijuurikas, sokeriruoko) vakiintuneita tekniikoita käyttäen. Toisen kehitysvaiheen biopoltoaineet tuotetaan yleisesti selluloosamuovista (lignoselluloosapitoisista raaka-aineista), ja niissä käytetään jätettä tai varta vasten (muuhun kuin elintarviketuotantoon) kasvatettuja energiakasveja. Kolmannen kehitysvaiheen biopoltoaineet ovat lyhyesti ilmaistuna muista kuin ravintona käytettävistä kasveista tuotettua viljeltyä biomassaa, joka hyödyntää valoa ja maaperää hyvin tehokkaasti. Levät ovat tästä paras esimerkki, ja niistä saadaan öljyä ja muita arvokkaita tuotteita. Ks. mm. <http://www.biofuelstp.eu/fuelproduction.html> ja <http://biofuelsandthepoor.com/facts-and-definitions/>.

palaiset tavoitteet tulisi sisällyttää kaikkiin biotalouteen liittyviin monialaisiin politiikkoihin.

Kaavio 1: Biomassapyramidi

12. katsoo, että Euroopan tulisi olla edelläkävijä ja säilyttää johtoasemansa kestävyyskriteereiden kehittämisessä biomassan (tai "uusiutuvien luonnonvarojen") tarjonnan ja kysynnän optimoimiseksi, kestävä maankäytön edistämiseksi (kun otetaan huomioon maatalouden tuotantokapasiteetin lisääntyminen sekä toisen ja aikanaan kolmannen kehitysvaiheen biomassan käyttöönoton nopeutuminen), ensimmäisen kehitysvaiheen biomassan kestävyysperiaatteiden vastaisen käytön mahdollisten kielteisten vaikutusten minimoimisesta sekä käytäessä elintarvikkeiden ja polttoaineiden tuotannon vastakkainasettelua koskevaa keskustelua.

13. neuvoo komissiota kehittämään biotaloutta silmälläpitäen yhteisen etenemissuunnitelman, jossa analysoidaan seuraavia tarvittavia askeleita kohti eurooppalaista biotaloutta edettäessä ja jossa otetaan huomioon koko arvoketjua koskeva lähestymistapa ja mahdollisesti hyödynnetään muualla (mm. eurooppalaisissa teknologiayhteisöissä ja OECD:ssä) jo tehty työ. Komitea kehottaa sisällyttämään etenemissuunnitelmaan myös käytännön toimia ja välineitä sekä ottamaan tässä huomioon alueiden erilaiset profiilit. Komitea korostaa alueiden välisen yhteistyön mahdollisuuksia arvoketjun kannalta.

14. muistuttaa, että biotalous kattaa useita politiikanaloja komission sisällä. Komitea suosittaa siksi "yhdessä yhteispisteen" lähestymistapaa, jossa yksi ainoa taho komissiossa ottaa vastaan kaikki kyselyt, sillä näin voidaan helpottaa pääsyä biotalouteen liittyviin EU-toimiin ja -ohjelmiin.

Monitasoisen hallinnon välineet ja toissijaisuusperiaate

15. pitää tervetulleena, että komission tiedonannossa otetaan huomioon biotalouden alueellinen ulottuvuus, ja katsoo, että tiedonanto ja kaikki biotalouden toimintaohjelman ehdotukset ovat toissijaisuusperiaatteen mukaisia.

16. panee merkille, että Euroopassa vain harvat jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toimia biotalouden kehityksen tukemiseksi, ja että alan strategiat ovat lähinnä kansallisten hallitusten kehittämisiä. Hyvä esimerkki tästä on (Lounais-Alankomaissa ja Flandereissa sijaitsevan) *Biobased Delta Europe*:n yhteinen alueellinen biotalouden strategia. Komitea pitää tarpeellisena yhdenmukaisia puitteita ja entistä yhteistoiminnallisempaa eurooppalaista lähestymistapaa. Komitea uskoo, että paikallisia ja alueellisia aloitteita on vahvistettava toteuttamalla biotalouden strategioita kaikilla (EU:n, jäsenvaltioiden, alueiden, kuntien) yhteistyön tasoilla ja koordinoimalla monialaisia toimia. Komitean mielestä tulisi luoda mekanismeja kaikkien asianmukaisten biotalouteen liittyvien (monialaisten) politiikanlohkojen koordinoimiseksi EU:n, jäsenvaltioiden ja alueiden tasolla.

17. kannattaa komission ehdotusta luoda biotalouspaneeli, joka parantaa osaltaan politiikkojen välisiä yhteisvaikutuksia ja johdonmukaisuutta, sekä käsitellä ja arvioida biotalouteen liittyvien toimien käytännön vaikutuksia. Komitea katsoo, että paneelin toimenkuvana on edelleen hieman epäselvä, kuten myös sen käytännön työmenetelmät ja alueiden mahdollinen osallistuminen. Komitea korostaa, että paneelin tulisi olla useista eri toimijoista koostuva *Triple Helix* -malliin (pk-yritykset, tutkimuslaitokset ja alue- tai paikallisviranomaiset) perustuva foorumi, jossa jaetaan tietoa ja ideoita sekä keskustellaan ratkaisuisista biopohjaisista yhteiskuntaa varten ja käytännön toimia siirtymiseksi hiilipohjaisesta taloudesta biotalouteen. Komitea uskoo, että paneelissa tulisi olla edustettuina laaja joukko sektoreita, mikä tarjoaa hyvän perustan monialaisen lähestymistavan rakentamiselle biotaloutta varten.

18. katsoo, että kansallisten, alueellisten ja paikallisten biotalousfoorumien toiminnassa ja rooleissa saattaa olla eroja. Komitea kehottaa komissiota laatimaan erityiset suuntaviivat kansallisten, alueellisten ja paikallisten paneelien vastuualojen määrittämiseksi. Komitea korostaa, että biotalouspaneelien tehtäväksi tulisi antaa politiikan, tieteen ja elinkeinoelämän välinen koordinointi, jolla pyritään sopimaan kilpailua edeltävässä vaiheessa toteutettavista toimenpiteistä. Komitea toivoo paikkakohdista lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon asianomaiset maantieteelliset, kehitykselliset ja ympäristöön liittyvät ja alueelliset olosuhteet sekä olemassa olevat alueelliset aloitteet. Komitea uskoo, että jokaisen alueen tulisi kertoa "oman tarinansa" ja kehittää oman alueellisen biotalousstrategiansa.

19. korostaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on ratkaiseva rooli biotalouden täytäntöönpanossa ja kehittämisessä. to-

teaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on oleellinen rooli täytäntöönpanon riskien ja mahdollisten esteiden tunnistamisessa kentällä, ja puoltaa siksi vahvasti niiden aktiivista mukaan ottamista ja osallistumista biotalouspaneelin luomiseen, organisointiin ja toteuttamiseen. Komitea pyytää komissiota tarjoamaan riittävän joustavan puitteen ja selkeyttämään alueellisten ja/tai kansallisten paneelien toimintaa ja roolia, niiden vuorovaikutusmenettelyitä ja sitä, millä tavoin alueelliset ja/tai paikalliset kokemukset otetaan EU:n biotalouspaneelin työssä huomioon.

20. katsoo, että biotalouteen siirtymisen onnistuminen (tai epäonnistuminen) riippuu kansalaisyhteiskunnan aktiivisesta osallistumisesta suunnittelu- ja täytäntöönpanoprosesseihin, ja korostaa kansalaisten valvuttamisen tärkeyttä. Komitea kehottaa komissiota korostamaan tieteen, yhteiskunnan ja politiikan välistä suhdetta sekä paikallis- ja alueviranomaisten tärkeää roolia tässä muutoksessa.

21. katsoo, että siirtyminen biotalouteen voi onnistua vain "biopohjaisessa yhteiskunnassa". Näin ollen komitea ehdottaa, että kansalaisjärjestöillä ja kansalaisyhteiskunnan järjestöillä tulisi olla merkittävä rooli muutoksen alkuvaiheissa ja niiden tulisi olla edustettuina paneeleissa.

22. korostaa biotalouden potentiaalia talouskasvun ja työpaikkojen luomisen kannalta Euroopassa. Komitea uskoo, että tämä edellyttää huippupäteviä työntekijöitä biotalouden vaatimien innovaatioiden ja osaamisperustan kehittämiseksi. Komitea korostaa, että biotalouden kehitys on tärkeää sisällyttää osaksi normaalia opetusohjelmaa peruskoulussa, ammattikoulutuksessa ja korkeakoulutuksessa maataloutta, kemian ja elintarvikkeita käsittelevien opintojen ja kurssien muodossa. Koulutuspolitiikka kuuluu kuitenkin SEUTin 165 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden toimivaltaan, joten EU:n tasolla ei voida asettaa alaa koskevia velvoitteita.

23. pitää *Triple Helix* -malliin perustuvaa yhteistyötä välttämättömänä innovoinnin ja osaamisen hyödyntämisen edellytyksenä biotalouden alalla. Myös *Triple Helix* -malli kaipaa modernisointia ja kehitystä, jonka tavoitteena on alueellisten innovaatioekosysteemien tehokas toiminta. Ala saa luontevasti osakseen laajaa myönteistä kansalaisosallistumista ja siten se soveltuu erinomaisesti tutkimusintensiivisen ja samalla käyttäjälähtöisen innovaatiotoiminnan edelläkävijäksi Euroopassa.

Kestäväpohjainen biotalous sisä- ja maailmanmarkkinoilla

24. korostaa yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuuksien tärkeää roolia biotalouteen siirtymisen nopeuttamisen kannalta. Komitea uskoo, että pk-yrityksillä on ratkaiseva rooli tieteellisen tutkimuksen muokkaamisessa sovelluksiin ja markkinoille uusien tuotteiden ja tekniikoiden muodossa. Pk-yritysten roolia innovoinnissa ei voi tähdentää kyllin paljon, ja vahvaa suunnitelmallista tukea tarvitaan pk-yritysten toiminnan edistämiseksi.

25. pitää tarpeellisenä parantaa pk-yritysten mahdollisuuksia rahoituksen saamiseen investoimalla biotalouden alalla toimintaansa aloittaviin pk-yrityksiin, tarjoamalla riskipääomaa, tukemalla teknologian siirtoa, yksinkertaistamalla sääntöjä ja hyödyntämällä osaamista. Komitea ehdottaa, että perustettaisiin pk-yrityspaneeli, joka antaisi neuvoja biotalouspaneelille ja varmistaisi yritystoimintalähtöisen lähestymistavan toteuttamisen.

26. on huolissaan siitä, että EU:n nykyisissä poliittisissa ja taloudellisissa puitteissa ei tueta biomassan käyttöä teollisuudessa sekä raaka-aineena että materiaalina.

27. korostaa, että siirtymisen biopohjaiseen talouteen tulee olla yhdenmukaista sisämarkkinoiden toteuttamisen ja kauppapolitiikan kanssa.

Alueelliset esimerkit ja rahoitusvälineet

28. pitää tervetulleena eurooppalaisten alueiden ja klustereiden biotalousalan eturivin verkostojen muotoutumista. Esimerkkejä tarjoavat Belgian Flanderin alueen ja Alankomaiden lounaisosan yhteistyö, Luoteis-Ranska, Saksan Nordrhein-Westfalenin osavaltio, Suomen pääkaupunkiseutu, Itävallan Steiermarkin osavaltio sekä Ruotsissa, Virossa ja Unkarissa toteutetut aloitteet. Komitea kehottaa Euroopan komissiota tukemaan tällaisia verkostoja ja klustereita, jotta ne voivat vaihtaa kokemuksia, laatia hankeanomuksia yhdessä toisten eurooppalaisten alueiden kanssa sekä osallistua biotalouspaneelin toimintaan. Komitea pitää tärkeänä keskinäistä oppimista investointirahastojen perustamisen ja teknologian siirtämisen kaltaisista aiheista.

29. katsoo, että alhaalta ylös suuntautuvilla aloitteilla on tärkeä rooli biopohjaisen yhteiskunnan kehittämisessä ja että tällöin on ratkaisevan tärkeää yhdistää yritystoimintalähtöinen ja kysyntään perustuva lähestymistapa viranomaislähtöiseen lähestymistapaan.

30. huomauttaa, että biomassaa tuottavien alueiden tulisi pystyä hyötymään teknologisesta innovoinnista, eikä niitä tulisi pitää ainoastaan biomassan toimittajina. Näin ollen erityistä huomiota tulisi kiinnittää teknologian siirtämiseen ja osaamisen hyödyntämiseen. Komitea katsoo, että kaupunki- ja maaseutualueiden väliset tiiviit yhteydet ovat tärkeitä teknologian siirtymisen ja osaamisen hyödyntämisen toteuttamisen kannalta.

31. katsoo, että osalla YMP:n varoista tulisi – yhdessä Horisontti 2020 -ohjelman kanssa – tukea maatalouden tuottavuutta ja kestävyttä koskevaa eurooppalaista innovaatiokumppanuutta T&K:n ja viljelykäytännön välillä olevan kuilun sulkemiseksi ja näin tietopohjan ja osaamisen hyödyntämisen edistämiseksi. ⁽⁶⁾

⁽⁶⁾ Alueiden komitean lausunto(luonnos) aiheesta "Eurooppalainen innovaatiokumppanuus: Maatalouden tuottavuus ja kestävyys", CdR 1749/2012 (asiakokonaisuus NAT-V-022).

32. ehdottaa, että komissio edistäisi alueellisten klustereiden ja alueiden parhaiden käytänteiden, meneillään olevien toimien ja saatavissa olevien biopohjaisten tuotteiden yksilöimistä ja kartoitusta ja tukeutuisi tässä olemassa olevien ohjelmien puitteissa jo tehtyyn työhön ja niistä saatuihin tuloksiin (ks. esimerkiksi ABC-Europe, yritystoiminnan pääosaston välityksellä rahoitettava Cluster-IP ⁽⁷⁾), aluepolitiikan puitteissa toteutettavat Interreg-ohjelmat ja seitsemänteen puiteohjelmaan sisältyvät tietämyksen alueet ⁽⁸⁾) sekä edistäisi useita rahastoja koskevaa ohjelmasuunnittelua.

33. pitää tervetulleena Euroopan komission ehdotusta varata osa Euroopan aluekehitysrahaston varoista vähähiiliseen talouteen siirtymiseen tähtääviin hankkeisiin vähemmän kehittyneillä alueilla, kehittyneillä "siirtymäalueilla" ja vauraammilla alueilla. Komitea uskoo, että tämä edistää eurooppalaiseen biopohjaiseen yhteiskuntaan siirtymistä. Komitea korostaa, että älykkäät erikoistumisstrategiat voivat tarjota alueille mahdollisuuden luoda entistä strategisempi ja paremmin yhdenmukainen lähestymistapa biotaloutta varten.

34. ehdottaa, että biotalouden alalla edistyneitä alueita tuetaisiin biotalouden arvoketjujen vaatimien askelten ottamisessa ja yhteyksien luomisessa vähemmän edistyneisiin alueisiin. Komitea katsoo, että muita pitemmälle ja muita vähemmän edistyneiden alueiden tulisi yhdessä toteuttaa pilottihankkeita, joiden puitteissa (aloittelevat) yritykset voivat testata uusia tuotteita turvautusti. Komitea uskoo, että tällainen "huippuosaamisen portaikko" -lähestymistapa johtaisi resurssien tehokkaaseen käyttöön ja edistäisi samalla koheesiota. Komitea kannattaa tietämyksen alueiden kaltaisia aloitteita, jotka tarjoavat hyödyllisen välineen tietojen vaihtoon, edistävät merkittävästi tutkimustiedon tehokasta käyttöönottoa ja soveltamista alueilla sekä synnyttävät uutta tutkimusyhteistyötä.

35. on vakuuttunut siitä, että sekä osaamis- ja innovointiyhteisöt että alueelliset innovaatio- ja toteutusyhteisöt tarttuvat pitkäaikaisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin ja määrittävät ja hyödyntävät uusia mahdollisuuksia innovointiin Euroopassa. Komitea kehottaa siksi komissiota käynnistämään kaudella 2014–2020 osaamis- ja innovointiyhteisöjen uudessa aallossa biotalouteen keskittyvän osaamis- ja innovointiyhteisön ⁽⁹⁾.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/biotechnology/index_fi.htm ja <http://www.europe-innova.eu/web/guest/cluster-cooperation/cluster-innovation-platform>.

⁽⁸⁾ <ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/kbbe/docs/regional-biotech-report.pdf>, http://cordis.europa.eu/fp7/kbbe/library_en.html.

⁽⁹⁾ Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT) ja sen eri alojen osaamis- ja innovointiyhteisöt käsittelevät biotalouteen liittyviä kysymyksiä, erityisesti ehdotetussa osaamis- ja innovointiyhteisössä "Ruokaa tulevaisuuteen" (Food4future), ks. COM(2012) 60 final. Biotalouteen sisältyy elintarvikkeiden lisäksi myös muita tuotteita. On tärkeää käsitellä myös *non food* -tuotteet osaksi biotalouden yleistä arvoketjua.

36. katsoo edellä mainittuun viitaten, että kaikkien eurooppalaisten, valtiollisten, alueellisten ja paikallisten toimijoiden keskuudessa vallitsee tietoisuus vähähiilisen talouden / biotalouden kehittämisen kiireellisyydestä. Tavoitteeseen johtavien keinojen löytäminen ja niiden toteuttaminen käytännössä edellyttää ajattelun ja toiminnan vallankumousta. Koska alueilla on keskeinen rooli käytännön toteutuksessa, AK tarjoaa asiantuntemuksensa käyttöön ja ilmaisee valmiutensa työskennellä tiiviisti yhdessä komission kanssa biotalousstrategian siirtämiseksi Euroopassa seuraavaan vaiheeseen.

EU:n ja alueiden toimet seuraavassa vaiheessa

37. haluaa esittää komissiolle seuraavia EU-tason toimia:

- a. Biotalousstrategiaa tulisi kehittää edelleen (*Triple Helix* -mallia soveltaen) biomassapyramidin ylempiin tasoihin keskittyen; tulisi perustaa biotalousfoorumi, jossa ovat edustettuina yritykset, osaamiskeskukset ja julkiset viranomaiset (alue-, jäsenvaltio- ja EU-tasolla).
- b. Tulisi kehittää biotalouden yhdenmety lähestymistapa, jossa sovelletaan ja joka edellyttää usean rahaston hyödyntämisen strategiaa sekä alue- että EU-tasolla (Horisontti 2020, koheesiopolitiikka, YMP, energiapolitiikka).
- c. Tulisi lisätä alueiden väestön tietoisuutta biotalouden tarpeesta ja sen tarjoamista mahdollisuuksista.
- d. Tulisi tukea biotalouden yhdenmety lähestymistapaa kannustavilla ja yhdenmukaisilla sääöksillä ja toimilla (sertifiointijärjestelmät, yhdenmetyt ja räätälöidyt, komission usean pääosaston toimialat kattavat T&K-ohjelmat) ja tarjota alueille mahdollisuus päättää omasta suunnastaan biotalouden ja älykkään erikoistumisstrategian osalta.

ja kehittää edelleen eurooppalaista strategiaa, jossa keskitytään

- hyödyntämään erikoistumista ja innovointia eurooppalaisella biotaloussektorilla kilpailukyyn säilyttämiseksi maailmanlaajuisesti.
- toisen ja kolmannen kehitysvaiheen biomassan tutkimukseen ja kehittämiseen.
- arvoketjuihin (raaka-aineiden tuotannosta markkinoitaviin tuotteisiin).
- tuotteisiin, joilla on suuri lisäarvo.

38. katsoo, että alueet voivat tarjota seuraavanlaista tukea:

- a. dokumentoitujen parhaiden käytänteiden kartoittaminen ja saatavuus alueilla, jotka menestyksekkäästi suunnittelevat ja panevat täytäntöön biotaloutta (tai sen osia) ja löytävät keinoja näiden rakenteiden yleistämiseksi ja ulottamiseksi muille alueille ("huippuosaamisen portaikko")
- b. *Triple Helix* -rakenteiden luomisen tukeminen ja panoksen antaminen biotalouspaneeleihin
- c. Paikallis- ja alueviranomaiset voivat kansalaisia lähellä ja tätä asemaansa hyödyntäen lisätä yleistä tietoisuutta biotaloudesta (sen tarpeesta ja hyödyistä) paikallis- ja aluetasolla.
- d. "huippuosaamisen portaikkojen" rakentamisen tukeminen helpottamalla ja käynnistämällä alueidenvälistä yhteistyötä muita vähemmän kehittyneiden ja muita edistyneempien alueiden välillä ja käyttämällä useiden rahastojen hyödyntämiseen perustuvia toimintamalleja EU:n ohjelmissa ja hankkeissa.

Bryssel 30 päivänä marraskuuta 2012

Alueiden komitean
puheenjohtaja

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO